

Posudek na diplomovou práci Jonáše Kříže
“The Concepts of the American Dream in Francis Scott Fitzgerald’s *The Great Gatsby* and Norman Mailer’s *An American Dream*”

Diplomová práce Jonáše Kříže se zabývá tématem literárního zpracování konceptu amerického snu ve vybraných románech dvou předních amerických spisovatelů minulého století *The Great Gatsby* (1925) Francise Scotta Fitzgeralda a *An American Dream* (1965) Normana Mailera. Myšlenka amerického snu, jako jednoho z klíčových nosných principů ideálu svobodného rozvoje jednotlivce a potažmo celé společnosti, se logicky stal jedním z ústředních témat americké literatury takřka od jejích počátků, přičemž tento trend nabral na síle především s nástupem průmyslové revoluce a masivním rozvojem měst. Ve dvacátém století pak narůstá počet literárních děl, které nahlízejí na realizaci amerického snu v kontextu moderní kapitalistické industriální městské společnosti, či lépe řečeno zneužití této myšlenky k jiným než původně zamýšleným účelům, negativně, a tento koncept jim tak slouží jako prostředek kritiky některých neblahých společenských tendencí. Výše zmíněné vybrané romány patří k předním zástupcům této tendence, oba pojednávají, ač odlišným způsobem, o formě realizace amerického snu kriticky, v Mailerově případě až hořce ironicky. Zároveň se tyto romány v mnohém liší, což je samozřejmě dáno, kromě jiného, i dobou, ve které byly napsány. Proto považuji toto téma za zajímavou příležitost pro diplomantovu schopnost interpretační a analytické práce s odlišnými texty.

Za nesporný klad práce považuji její ucelenou a přehlednou formální a organizační strukturu - celá práce je velmi koherentní, její rozdělení do jednotlivých kapitol jasně odráží autorův myšlenkový postup i strukturu jeho argumentace. Autor dobře a citlivě pracuje s primárními i sekundárními zdroji, jeho citace jsou výstižné a vždy ilustrují jeho myšlenky či teze. Styl práce je čtivý, jen škoda, že se autor nevyhнул některým jazykovým a formálním nepřesnostem (užití členů, čárky ve větě, lexikální chyby, užití průběhových forem místo forem prostých, nejednotnost typu písma), ty ale výrazně neruší celkový dojem ze čtení práce. V teoretické části práce diplomant popisuje vznik a vývoj konceptu amerického snu, a to jak v kontextu sociohistorickém, tak literárním. Tato část je obsahově vyčerpávající, pouze v kapitole 2.8 („The American Dream in Literature“) mi chybí alespoň zmínka o románu Theodora Dreisera *An American Tragedy* (1925). Praktická část pak podrobně analyzuje vybrané romány z pohledu tématu amerického snu, a diplomant v ní prokazuje velmi dobré zvládnutí metody „close reading“, i když se někdy nevyhne opakování některých myšlenek ve více kapitolách. Ocenit je také třeba širokou škálu sekundárních zdrojů, které autor využívá v obou částech své práce, zároveň je však schopen vyjádřit svou vlastní interpretaci či názor.

Můj jediný zásadní dotaz se týká závěru práce, ve kterém diplomant shrnuje, že oba autoři prezentují negativní až tragickou vizi amerického snu, který je v určitém kontextu „inevitably predestined to its failure“. Chtěl jsem se tedy zeptat, proč tomu tak je, jinými slovy, co je toho příčinou – idealistický charakter tohoto konceptu, zkaženost moderní americké materialistické společnosti, osobnostní a povahové rysy protagonistů? Je tento neúspěch opravdu vždy nevyhnutelný?

Z výše uvedeného se domnívám, že diplomová práce Jonáše Kříže je velmi zajímavá, dobře strukturovaná a podepřená znalostí a využitím primárních i sekundárních zdrojů. Proto práci doporučuji k obhajobě a navrhuji hodnocení **výborně až velmi dobře** v závislosti na průběhu obhajoby.

V Praze 5.9. 2013

.....
PhDr. Petr Chalupský, PhD.
vedoucí práce